Číslo 5 . 7. ročník – květen/červen 2001

NĀMA HAṬṬA

Časopis Mezinárodní společnosti pro vědomí Krišny
zakladatel-ačárja A. C. Bhaktivedanta Swami Prabhupáda

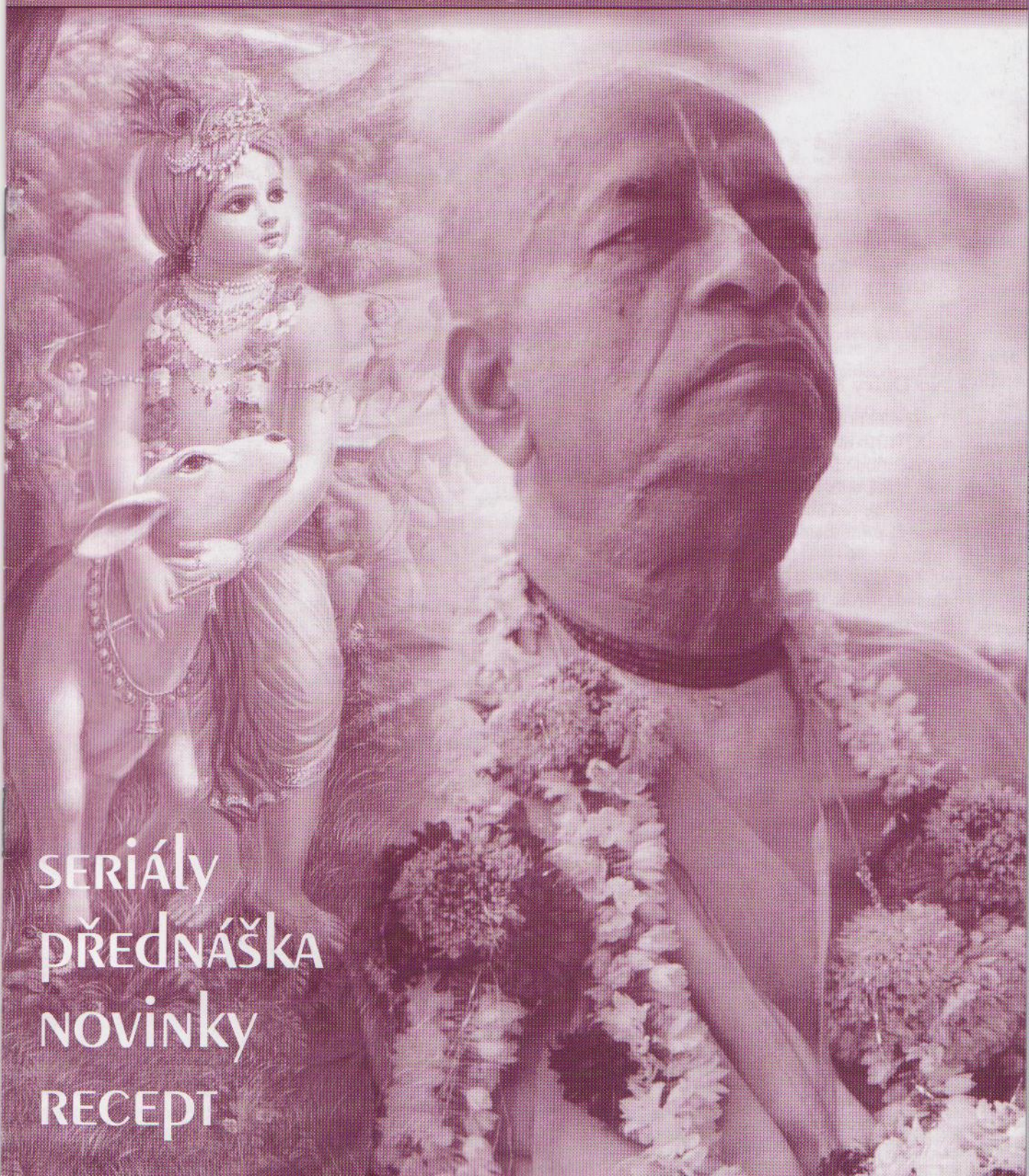

seriály
přednáška
novinky
recept

Číslo 5 - Ročník 7 - Květen/Červen 2001

NĀMA HAṬṬA

Časopis Mezinárodní společnosti pro vědomí Kršny

zakladatel-ācārya
Śrī Śrīmad A. C. Bhaktivedanta Swami Prabhupāda

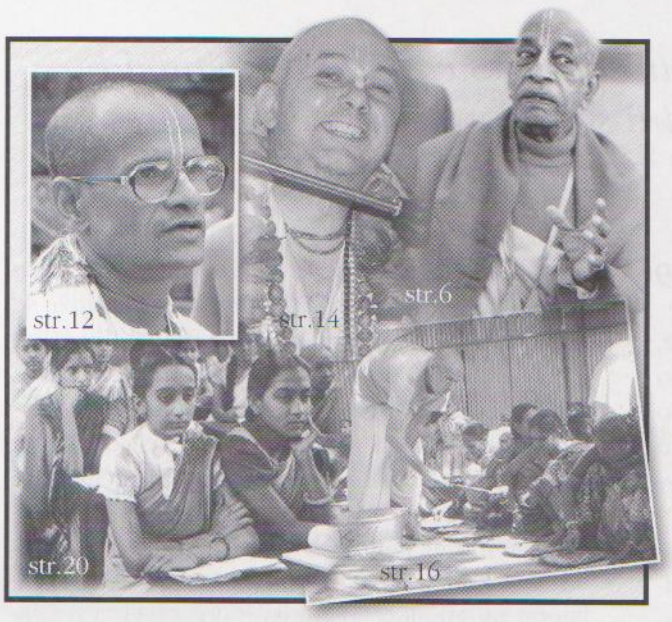

OBSAH:

4 **SMARANAM**
Nektar Śrīly Prabhupādy

6 **PŘEDNÁŠKA**
Pokoření nepřemožitelného

11 **POKYNY ŠRÍLY PRABHUPÁDY**

12 **NAŠI VZÁCNÍ HOSTÉ**
Bhakti Puruṣottama Swami

14 **NAŠI VZÁCNÍ HOSTÉ**
Suhotra Swami

16 **26 VLASTNOSTÍ ODDANÉHO**

20 **STŘÍPKY Z MOZAIKY TRADIČNÍHO INDICKÉHO ŽIVOTA**

22 **REPORTÁŽ**
Školní program v Ostravě

23 **RECEPT — JAHODOVÁ ZMRZLINA**

Redakce se omlouvá za zpožděné vydání tohoto čísla.

REDAKCE:
VedaVision — Nāma Haṭṭa
Jílová 290
155 21 Praha 5 - Zličín
tel: 02 / 579 503 91, 0603 700 512
fax: 02 / 302 16 28

e-mail: info@vedavision.cz
www.harekrsna.cz
www.vedavision.cz

ZODPOVĚDNÝ REDAKTOR:
Priya-kīrti dās

GRAFIKA:
Kīrticandra dās

SPOLUPRACOVALI:
Překlady:
Oldřich Janota (Nektar ŠP, Střípky)
bh. Jan Mareš (26 vlastností)
Amartya-nadī dās (Přednáška ŠP)
Priya-kīrti dās (Pokyny Šríly Prabhupādy)
Články:
Priya-kīrti dās (Rozhovor s Bhakti Puruṣottama Swamim, Školní program)
Editace:
Amartya-nadī dās, Punya Pālaka dās
Dále spolupracovali:
bhn.Lucie.

Sanskrt a klíč k výslovnosti

ā, ai, au, e, ī, o, ū, ṛ jsou v sanskrtu dlouhé samohlásky, vyslovují se dvakrát déle než krátké; **ṛ** samohláskové *r*, zjednodušeně vyslovováno jako *ri*; **c** se vyslovuje jako *č*; **j** se vyslovuje jako *dž*; **ñ** se vyslovuje jako *ň*; **y** se vyslovuje jako *j*; **ś, ṣ** se vyslovuje jako *š*.

Duchovní jména

Členové Mezinárodní společnosti pro vědomí Kṛṣny dostávají jména Pána Kṛṣny nebo Jeho oddaných ve spojení se slovem *dāsa* (ženy *dāsī*), což znamená „služebník". Například jméno Kṛṣna dāsa znamená „služebník Kṛṣny."

NEKTAR ŚRĪLY P

Anekdoty ze života A.C. Bhaktivedanty Swamiho Prabhupādy, zakladatele-ācāryi Mezinárodní společnosti pro vědomí Kṛṣṇy

Z knihy Prabhupāda Nectar od Satsvarūpa dāse Goswamiho, vydané v nakladatelství GN Press 1996

Śrīla Prabhupāda jednou řekl, že pokaždé, když se nějaký jeho rukopis vytiskne a vydá jako kniha, má pocit, jako by dobyl celou říši. Pro jeho žáky se tak příprava Prabhupādových knih k tisku a přinášení čerstvých signálních výtisků z tiskárny stalo příležitostí k důvěrnému sblížení s duchovním učitelem.

Když byla vytištěna druhá část 7. zpěvu Śrīmad-Bhāgavatamu, Śrīla Prabhupāda přebýval v newyorském centru ISKCONu. Rāmeśvara Swami a Rādhā-vallabha se vydali na letiště převzít mimořádnou zásilku se dvěma výtisky. Když se vrátili do chrámu, byly 2 hodiny ráno. Protože se nemohli dočkat, až knihy Prabhupādovi ukážou, vyjeli výtahem do jeho bytu v jedenáctém patře. V Prabhupādově pokoji se svítilo. Žáci tiše otevřeli dveře pokoje a zjistili, že tam jejich duchovní učitel není. Vrátili se tedy do haly a viděli, že se svítí v koupelně. S dětinskou radostí a stěží potlačovaným smíchem schovali knihy za záda a čekali, až je budou moci Prabhupādovi předvést. Když vyšel z koupelny, spatřil své žáky a řekl: „Co tady

PRABHUPĀDY

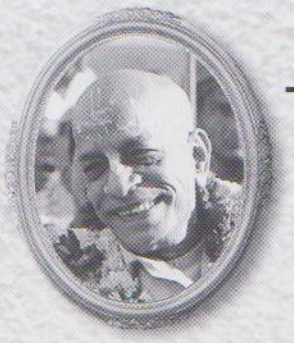

děláte?" Všiml si, že něco schovávají za zády a zadržují smích. „Máte něco pro mě?" řekl Prabhupāda, dokonale opětující jejich náladu. Potom je s pokynem hlavy vyzval, aby ho následovali do pokoje.

Když oddaní podali Prabhupādovi knihy, užasle povzdechl, ihned jednu uchopil a přiložil si ji k čelu. Pak si prohlédl obálku zepředu, knihu otočil a prohlédl si zadní stranu. Otevřel knihu na titulní stránce a nahlas přečetl vybraný ukázkový verš. Listoval úvodní částí, stránku po stránce, a pečlivě si prohlédl všechny obrázky. Potom začal číst knihu nahlas, od kapitoly „Prahlāda uklidňuje Pána modlitbami." Radostné setkání spojené s předváděním knih vyvrcholilo v extázi předčítání Bhāgavatamu osobně Śrīlou Prabhupādou. Četl dobrých čtyřicet minut, jako by svět kolem něj přestal existovat.

Když Śrīla Prabhupāda přebýval v Māyāpuru, jeho denní program narušovaly návštěvy a zprávy z nejrůznějších bojišť, kde probíhala jeho celosvětová kampaň proti *māyi*. Zvláště vítané byly okamžiky, kdy Prabhupāda obdržel signální výtisky svých knih. Přesto když dostal do rukou výtisk třetího dílu 6. zpěvu *Śrīmad-Bhāgavatamu*, s titulním portrétem Pána Śeši, jak přijímá uctívání od Citraketua a čtyř Kumārů, pohlédl na knihu jen zběžně a potom pokračoval ve svém běžném programu. Odešel na střechu, kde usedl na slámovou rohož na slunci. Jeho služebník ho namasíroval s použitím hořčičného oleje, pak se Prabhupāda vykoupal, přijal *prasādam* a odpočíval čtyři hodiny ve svém horním pokoji. Podle obvyklého programu sestoupil ze svého pokoje na střeše kolem čtvrté hodiny odpoledne a přijal hosty ve svém hlavním obývacím pokoji ve druhém patře.

Ānakadundubhi dāsa zastával drobnou úlohu v denním programu Śrīly Prabhupādy — každé odpoledne donesl Prabhupādovi čerstvou květinovou girlandu a čelo mu ozdobil čandanovou pastou. V den, kdy dorazil šestý zpěv *Śrīmad-Bhāgavatamu*, Prabhupāda po knize opět sáhl, když sešel do dolní místnosti. Zatímco jeho žák čekal opodál s girlandou a čandanovou pastou, začal Prabhupāda zkoumat knihu svým obvyklým způsobem — to znamená, že si nejprve prohlédl ilustrace. Pak si náhle všiml Ānakadundubhiho a naznačil mu pohledem, aby přistoupil. Ānakadundubhi mu dal girlandu a nanesl pastu, Prabhupāda potom pokračoval v prohlížení knihy.

„Kdo to maloval?" zeptal se, když se díval na obrázek Pána Śeši.

„Tohle maloval Parīkṣit," odpověděl Ānakadundubhi, který nahlížel Prabhupādovi přes rameno do otevřené knihy v jeho rukách. Prabhupāda pak otočil stránku na reprodukci Mahā-Viṣṇua, jak leží v Příčinném oceánu a projevuje všechny vesmíry ze své obrovské podoby.

„A kdo maloval tohle?" zeptal se Prabhupāda.

„To maloval Raṇacora dāsa," odpověděl Anakadundubhi. Prabhupāda pak začal citovat z *Brahma-saṁhity:*

yasyaika-niśvasita-kālam athāvalambya
jīvanti loma-vilajā jagad-aṇḍa-nāthāḥ
viṣṇur mahān sa iha yasya kalā-viśeṣo
govindam ādi-puruṣaṁ tam ahaṁ bhajāmi

Právě když chtěl otočit na další stranu, kapka mokré čandanové pasty skápla z jeho čela přímo na stránku. Ānakadundubhi se polekal, a očekával, že ho Prabhupāda pokárá za příliš řídkou pastu. Prabhupāda se však pasty pouze dotkl nehtem palce a zeptal se: „Co to je?" Ānakadundubhi vysvětlil, o co se jedná, ale Prabhupāda na to neřekl nic. Normálně by řídká pasta byla dostatečným důvodem k tomu, aby Śrīla Prabhupāda žáka pokáral, ale nyní byl natolik ponořen do *Bhāgavatamu*, že pokračoval ve studiu knihy, aniž by skvrně od pasty ze santálového dřeva, která nyní zdobila stránku, věnoval pozornost. ❁

(Pokračování příště)

Pokoření Nepřemožitelného

Absolutní Pravda je známa pod jménem Ajita — nepřemožitelný. Pán Krišna však prozrazuje, jak může být přemožen.

A.C. Bhaktivedanta Swami Prabhupāda
zakladatel-*ācārya* Mezinárodní společnosti pro vědomí Kṛṣny

ananya-cetāḥ satataṁ
yo māṁ smarati nityaśaḥ
tasyāhaṁ sulabhaḥ pārtha
nitya-yuktasya yoginaḥ

„Ó synu Pṛthy! Pro toho, kdo na Mě vždy bez odchýlení vzpomíná, jsem snadno dosažitelný díky jeho neustálé oddané službě."

— *Bhagavad-gītā* 8.14

„Ó Pane s lotosovýma očima, někteří lidé se nadouvají pýchou, neboť si myslí, že jsou osvobození, že splynuli s Bohem nebo že se stali Bohem, ale přestože uvažují takto namyšleně, jejich inteligenci není možné chválit. Jsou méně inteligentní."

Pokud nenacházíte útočiště na žádné planetě, i když jste jakkoli vysoko v hmotném prostoru, musíte nakonec znovu sestoupit. Stejně tak pokud nenacházíme útočiště v duchovní záři, je jisté, že se znovu vrátíme zpět. Důvodem toho je, že jakožto živé bytosti jsme nedílné části Nejvyššího. Stejně jako On jsme *sat-cit-ānanda* — věční, plní poznání a blaženosti. Chceme zažívat radost.

Neosobní rys Nejvyššího nám neposkytuje radost, po které toužíme. Ta je dosažitelná na duchovních planetách. Pokud vstoupíte na kteroukoliv z duchovních planet, můžete zakusit duchovní štěstí a láskyplné výměny. Pán Kršna proto říká: *ananya-cetāḥ satataṁ yo māṁ smarati nityaśaḥ.*

Ananya cetāḥ znamená „bez odchylky." Což znamená bez přemýšlení o ostatních procesech *jñāny* či *yogy*. Jenom proces oddanosti a odevzdání: „Můj Pane, jsem Tvým věčným služebníkem. Dej mi službu Tobě. Zaměstnej mě ve své oddané službě." To je *ananya cetāḥ*.

Včera jsme vysvětlovali, jak se impersonalisté povyšují do duchovního království. *Yogīni* a *jñānīové* (spekulativní filozofové) se obecně počítají mezi impersonalisty. Tento proces jim má zaručit, že v okamžiku smrti budou pronášet transcendentální slabiku *oṁ*, čímž se přemístí do duchovního světa. Nevstupují však na duchovní planety. Pokud nemáme tu možnost spočinout na duchovních planetách a zůstaneme ve vnějším prostoru, existuje nebezpečí, že znovu sestoupíme do tohoto hmotného světa.

Śrīmad Bhāgavatam (10.2.32) to potvrzuje:

ye 'nye 'ravindākṣa vimukta-māninas
tvayy asta-bhāvād aviśuddha-buddhayaḥ
āruhya kṛcchreṇa paraṁ padaṁ tataḥ
patanty adho 'nādṛta-yuṣmad-aṅghrayaḥ

Nalevo: Pán Brahmā, zmocněný Pánem ke tvoření tohoto vesmíru, ve svých modlitbách říká, že Pán může být přemožen každým, kdo o Něm s pokorou naslouchá z autorizovaných zdrojů.

Ananya-cetāḥ satatam. *Satatam* znamená neustále, dvacet čtyři hodin denně, stoprocentně, bez odchýlení. To je vědomí Krišny. Pokud jsme zaměstnáni ve vědomí Krišny — dvacet čtyři hodin denně a na sto procent — budeme vždy vzpomínat na Krišnu: *yo māṁ smarati nityaśaḥ*. Dejme tomu, že děláte nějakou práci. Přirozeně pak budete o té práci přemýšlet. Když chodíte do kanceláře, ve které pracujete, vždy budete přemýšlet o své práci v kanceláři. Je to zcela přirozené. Stejným způsobem, když se zaměstnáte ve vědomí Krišny, budete přirozeně vždy myslet na Krišnu.

Proto je řečeno: *yo māṁ smarati nityaśaḥ* — „vždy mysli na Mě." *Tasyāhaṁ sulabhaḥ pārtha*: „Drahý Pārtho, Arjuno, pro takového člověka jsem snadno dostupný." *Sulabhaḥ* znamená „velmi snadno dosažitelný."

Bůh, Krišna, se nazývá Ajita. Ajita znamená, že nikdo nedokáže Boha překonat. Je neomezený a jeho poslání a činnosti jsou také neomezené. Jeho jména, založená na jeho činnostech, jsou také neomezená. Ajita je jedním z jeho jmen; znamená „ten, kdo není nikdy přemožen." Nikdo nedokáže Boha překonat; proto se nazývá Ajita.

Ve *Śrímad Bhāgavatamu* (10.14.3) nalezneme jeden pěkný verš:

jñāne prayāsam udapāsya namanta eva
jīvanti san mukharitāṁ bhavadīya-vārtām
sthāne sthitāḥ śruti-gatāṁ tanu-vāṅ-manobhir
ye prāyaśo 'jita jito 'py asi tais tri-lokyām

„Drahý Pane, ti, kdo se vzdali neosobního pojetí Absolutní Pravdy, a tak zanechali empirických filozofických diskusí, by měli naslouchat od seberalizovaných oddaných o Tvém jmenu, podobě, zábavách a vlastnostech, plně následovat zásady oddané služby a vyhýbat se nedovolenému pohlavnímu styku, hazardu, intoxikaci a zabíjení zvířat. Poté, co zcela odevzdali své tělo, slova a mysl, mohou žít v kterémkoli *āśramu* nebo společenském postavení. Zcela jistě jsi pod vládou těchto oddaných, i když jsi sám nepřemožitelný."

Brahmā se modlí k Pánu Kršnovi a říká: „Vzdávám se marné snahy pochopit, kdo je Nejvyšší s pomocí svého omezeného poznání..." Teologové a filozofové se rok za rokem, život za životem ptají: „Kdo je Bůh? Co je Absolutní Pravda?" Vypustíme například do kosmu satelit a ptáme se: „Jaká je šíř-

ka a délka prostoru?" To je žabí filozofie, kterou jsme často vysvětlovali. Žába se snaží změřit délku a šířku Atlantického oceánu. Žába, která žije ve čtvrt metru široké a metr hluboké studni, se snaží změřit šířku a hloubku Atlantického a Tichého oceánu. Naše snahy změřit vesmír jsou zrovna tak marné. Co se potom dá říci o Bohu, kterého nelze s naším omezeným poznáním obsáhnout. Není to možné.

Bhāgavatam proto doporučuje *jñāne prayāsam udapāsya:* „Jenom se vzdejte svého nesmyslného zvyku snažit se změřit Nejvyššího." Nejste toho schopni. Inteligentní člověk se rozhodne: „Je to marné. Je zbytečné snažit se pochopit Boha s tímto omezeným poznáním."

Brahmā dále říká *namanta eva:* „Snaž se stát pokorným a pochopit svoji pozici. Jsi velice bezvýznamný v tomto stvoření. Vzdej se snahy pochopit Nejvyššího s pomocí svého omezeného poznání. Snaž se být pokorný.

Z Krišnových rtů

Jaký je tedy postup? *Sanmukharitāṁ bhvadīya-vārtām:* „Snaž se Nejvyššímu porozumět z důvěryhodných zdrojů." *Mukharita* znamená „ze rtů realizovaných duší." Například Arjuna se učí o Bohu přímo od Krišny, z Krišnových rtů. Takový je postup. Také my se musíme učit o Bohu prostřednictvím rtů Arjuny nebo jeho pravého zástupce.

Sthāne sthitāḥ: Nezáleží na tom, kdo jsme. Ind či Evropan, Američan nebo Japonec, Hinduista či Muslim. Na tom nesejde. *Stāne sthitāḥ:* „Zůstaň na svém místě. To není rozhodující." *Śruti-gatām:* „Snaž se porozumět skrze své uši, ušní kanály." *Śruti* znamená vnímat skrze ucho.

A pak se pouze snažte praktikovat to, co jste slyšeli. *Tanu-vāṅ-manobhir ye prāyaśaḥ ajita:* „Můj drahý Pane, jsi nepřemožitelný. Jsi však přemožen tím, kdo jednoduše naslouchá." Je to tak pěkný proces. Bůh je nepřekonatelný, ale stane se přemožitelným. Je přemožen oddaným, který se vzdá pošetilé snahy Mu porozumět se svým omezeným chápáním a stane se pokorným. Snažte se naslouchat z pravého zdroje a aplikujte to ve svém životě. Pak překonáte Nejvyššího.

Podobně Pán Krišna říká *tasyāhaṁ sulabhaḥ. Sulabhaḥ* znamená „Jsem snadno dostupný." Bůh není snadno dostupný. Je velice obtížné k Němu přistoupit. „Avšak pro toho, kdo je neustále zaměstnaný v oddané službě," říká Pán Osobně, „jsem snadno dostupný."

Proč tedy nepřijmeme tento proces? V *Brahma-saṁhitě* je pěkný verš, jehož význam je, že ten, kdo se snaží pochopit Boha skrze své smyslové vnímání, nebude úspěšný. Proces smyslového vnímání se nazývá *āroha-panthā. Āroha-panthā* znamená snažit se vyjít nahoru. Existují dva způsoby získávání poznání. První je *āroha-panthā*, neboli vzestupný proces, a druhý se nazývá *avaroha-panthā*, sestupný proces. *Āroha-panthā* znamená: „Pochopím Boha svým vlastním poznáním. Nezajímá mě nějaká autorita nebo knihy. Pochopím to. Budu meditovat, budu přemýšlet, filozofovat a pochopím Boha." *Avaroha-panthā* je pravý opak. Je to poznání získané od autorit.

Brahma-samhitā (5.34) popisuje toho, kdo se snaží pochopit Nejvyššího svým vlastním omezeným poznáním:

panthās tu koṭi-śata-vatsara-sampragamyo
vāyor athāpi manaso muni-puṅgavānām
so 'py asti yat prapada-simny avicintya-tattve
govindam ādi-puruṣaṁ tam ahaṁ bhajāmi

„Uctívám Góvindu, prvotního Pána. Špiček jeho lotosových nohou se snaží dosáhnout yogīni, kteří usilují o transcendenci a podstupují dechová cvičení *prāṇāyāmy* a *jñānīové*, kteří se snaží dosáhnout nerozlišeného Brahmanu procesem negace hmotného, který zabere tisíce a milióny let."

Znáte rychlost mysli. Sedíte zde a můžete okamžitě přemýšlet o místě vzdáleném tisíce mil. Taková je rychlost mysli. Podobně i rychlost zvuku je tisíce mil za vteřinu. Zde je proto dán příklad, že i pokud ten největší myslitel — *muni puṅgavānām* — bude pátrat po milióny let rychlostí mysli nebo zvuku, přesto zjistí, že pro něj tento námět zůstane nepochopitelný.

Zde však získáváme konečnou informaci. Z *Bhagavad-gīty* se dozvídáme, že ten, kdo stále myslí na Krišnu, je pro něj snadno dostupný. *Tasyāhaṁ sulabhaḥ pārtha.* „Proč? Proč se pro něj staneš tak laciným?" *Nitya yuktasya yoginaḥ.* „Protože je neustále, dvacet čtyři hodin denně, zaměstnán v Mé oddané službě. Nemůžu na něj zapomenout."

Takový je proces. Buď pokorný a upoutej pozornost Boha. Pak budeš úspěšný. Můj Guru-ma-

harája říkával: „Nesnaž se spatřit Boha, ale jednej tak, aby On viděl tebe. Bůh se o tebe postará. Nesnaž se spatřit Boha." Takový je postup.

Neměli bychom si myslet: „Chci vidět Boha. Ó Bože, prosím přijď a zjev se přede mnou," jakoby Bůh byl naším sluhou. Bůh není služebníkem nikoho. Musíte si ho zavázat svojí láskou a službou. To je spravný postup.

Je řečeno: *tasyāhaṁ sulabhaḥ pārtha*. Kdokoliv je takto zaměstnán, s pokorou a neustále, bez odchýlení, s vědomím Krišny — pro něj je Bůh velmi snadno dostupný, ačkoliv je nepřemožitelný.

Snadný proces

Přijměte tedy tento proces vědomí Krišny. Je velmi snadný. Lidstvu ho předal Pán Čaitanya a Rūpa Gosvāmī, který byl jeho prvním žákem, jej ocenil. Rūpa Gosvāmī byl zaměstnán jako ministr ve službě muslimské vlády v Bengálsku a stal se žákem Pána Čaitanyi. Když se s Pánem poprvé osobně setkal, recitoval s odevzdaností tento verš:

namo mahā-vadānyāya kṛṣṇa-prema-predāya te
kṛṣṇāya kṛṣṇa-caitanya nāmne gaura-tviṣe namaḥ

„Drahý Pane Čaitanyo, jsi nejmilostivější a nejštědřejší osobnost." Proč? „Rozdáváš Krišnu velmi levně. Neexistuje proto nikdo, jenž by se ti v tomto ohledu vyrovnal."

Potřebujeme Krišnu. Dychtíme po Něm — po nejpřitažlivějším, nejkrásnějším, nejbohatším, nejmocnějším a nejučenějším. Je to naše přání. Toužíme po někom, kdo je krásný, mocný a učený. *Raso vai saḥ:* Krišna je zdrojem všeho. Svoji pozornost nasměřujte na Krišnu. Tím získáte vše, co potřebujete. Ať toužíte po čemkoliv, splní se vám to ve vědomí Krišny.

Toto vědomí Krišny nám předal Pán Čaitanya. Rūpa Gosvāmí proto řekl: „Jsi nejmocnější a nejmilostivější. Nikdo nerozdával nic takového — Krišnu." Všichni potřebujeme Krišnu a postup, jak Ho dosáhnout, ukázal Pán samotný jako Pán Čaitanya. A zde Krišna říká: *tasyāhaṁ sulabhaḥ pārtha*. „Stanu se pro něj snadno dostupným." Pro koho? „Pro toho, kdo se neustále zaměstnává ve vědomí Krišny."

Impersonalisté se přemístí do duchovního světa, kde splynou s jeho neosobní září. Pokud však zůstanete dvacet čtyři hodin denně ve vědomí Krišny, vstoupíte na planetu, kde sídlí Krišna. A jaký z toho budeme mít užitek? Tento prospěch je vysvětlen v dalším verši:

maṁ upetya punar janma
duḥkhālayam aśāśvatam
nāpnuvanti mahātmānaḥ
saṁsiddhim paramāṁ gatāḥ

„Velké duše, oddaní yogīni, kteří Mě dosáhli, se nikdy nevracejí do tohoto hmotného světa plného utrpení, neboť dospěli k nejvyšší dokonalosti."

Nejvyšší Pán a stvořitel popisuje tento svět jako *duhkhālayam*. *Duhkhālayam* znamená „místo utrpení." Jak tu můžete zajistit pohodlí? S pomocí své takzvaně pokročilé vědy? Ne, to není možné. My však nevíme, co znamená utrpení. Skutečné utrpení představuje zrození, smrt, stáří a nemoc. My to však nebereme vážně. Protože s tím nemůžeme nic dělat, nestaráme se o ně. Více nás zajímají satelity a atomové bomby. Takový je váš vědecký pokrok. Proč neřešíte tyto závažné otázky, které vám působí utrpení? Není ve vašich silách je vyřešit.

Zde je tedy řešení. Krišna říká: *māṁ upetya punar janma...* „Ten, kdo dosáhl mojí existence, se znovu nevrací." Kam se nevrací? *Duhkhālayam aśāśvatam:* „Na toto místo, které je plné utrpení."

Snažte se prosím pochopit, že tento svět je plný utrpení. V kvalitě nevědomosti to nelze pochopit. Kočky, psi nebo prasata nechápou, v jak hrozném stavu se nachází. Lidským bytostem se říká racionální zvířata. Jsou to zvířata, avšak mají svoji lidskou inteligenci. Ta je však zneužita zvířecími sklony. Není využívána k vysvobození se z hmotných podmínek. Je to zneužitá inteligence.

Zde však nalézáme řešení. Krišna říká: „Kdokoliv setrvává ve vědomí Krišny dvacet čtyři hodin denně, bez odchýlení, dojde ke Mně. A pokud dojde ke Mně, znovu se nezrodí v tomto žalostném světě." Proč? *Mahātmānaḥ saṁsiddhim paramāṁ gatāḥ:* „Jsou to velké duše a dosáhli nejvyššího životního cíle."

Děkuji Vám mnohokrát.

Hare Kṛṣṇa Hare Kṛṣṇa Kṛṣṇa Kṛṣṇa Hare Hare
Hare Rāma Hare Rāma Rāma Rāma Hare Hare

Pokyny Šríly Prabhupády

Vaše láska ke mně se ukáže tím, jak budete schopni spolupracovat a následovat tyto pokyny po mém odchodu.

Starejte se o své zdraví, žijte co nejdéle, buďte si vědomi Krišny. V příštím životě se pak vrátíte zpátky domů, do věčného života, kde neexistuje podvádění, politiky, uskutečňování osobních ambicí — žádná z těchto věcí neexistuje ve vědomí Krišny. To je naše touha — žít ve společnosti oddaných a vykonávat misi předchozích áčarjů. To je naše ambice. Nikdo nemůže žít bez motivací. Náším skutečným zájmem je naplňování Krišnova přání. Snažte se o to velmi pozorně. Když se čtvrtina Američanů stane Vaišnavy, změní to celý svět.

Grihastové by neměli žít zcela nezávisle, to by v budoucnu bylo nebezpečné. Chci ideální grihasty jako byl Bhaktivinoda Ṭhākura. Existuje mnoho příkladů — já sám jsem byl také grihasta. Uctívali jsme Božstva, všechno bylo velice pěkné. Jako grihasta jsem také vydával časopis Návrat zpátky k Bohu. Takže cíl — vědomí Krišny — stále existoval. Z určitých důvodů jsem nemohl pokračovat v rodinném životě, to je jiná věc. Ale vždy musíme být ve styku s oddanou službou jako v chrámu. Jestliže žijete v chrámu nebo v jeho blízkosti, je to snadnější, ale pokud někdo zůstane osamocený, je to nebezpečné.

Mohu žít nebo zemřít, v obou případech jsem s Krišnou. Požádal jsem Krišnu, aby mi dal nadšení, se kterým bych mohl pokračovat až do okamžiku smrti. Bojovník by měl padnout na bojišti.

Jaký problém? Mluvíme o Krišnovi a jestliže náhle zkolapsuji, jaký je problém? *kṛṣṇa tvadīya-padapaṅkaja*. Obyčejná smrt je *kapha-vata-pita* — dušení. Když však zemřete v *kīrtanu*, pak je to slavné. Žádná injekce a operace — žádná taková atmosféra. Ale v Krišna *kīrtanu*, to je slavné. Žádná kyslíková bomba, umírání, tolik problémů. Zpívejte Hare Krišna a ať klidně zemřu, Krišno. Nikdy nebuďte rozrušeni, zpívejte Hare Krišna.

Celý svět je překrásným místem ke kázání vědomí Krišny. Nestaral jsem se o to, jestli budu úspěšný nebo ne. Lidé to chtějí přijmout a také to přijímají. Jestliže společně kážeme, pak se slova Mahāprabhua — *prithivite* — stanou skutečností. Máme všechno. Rozšiřujte svaté jméno a rozdávejte prasádam. Je to nádherné místo. V Africe, v Rusku, všude to přijímají.

(Přeloženo z angl. knihy „Just as I have shown you")

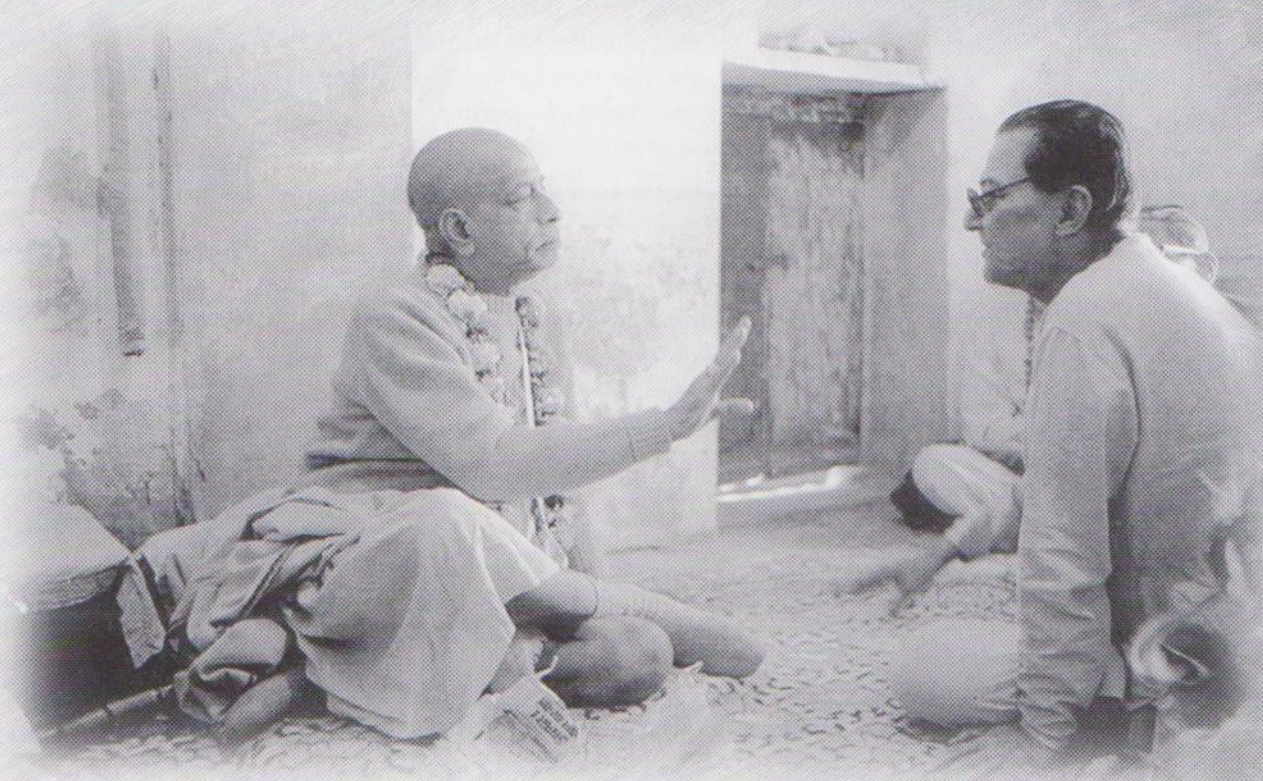

Naši vzácní hosté...
• Bhakti Purusottama Swami

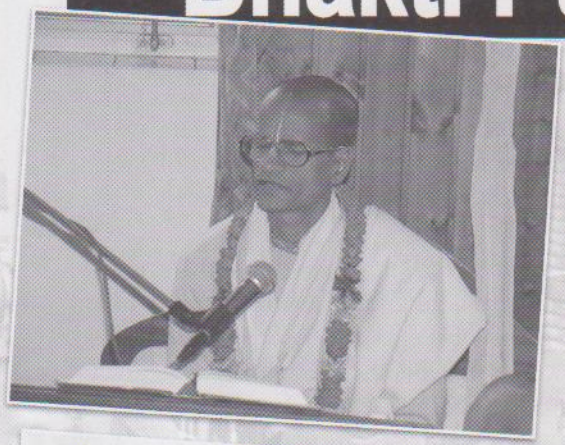

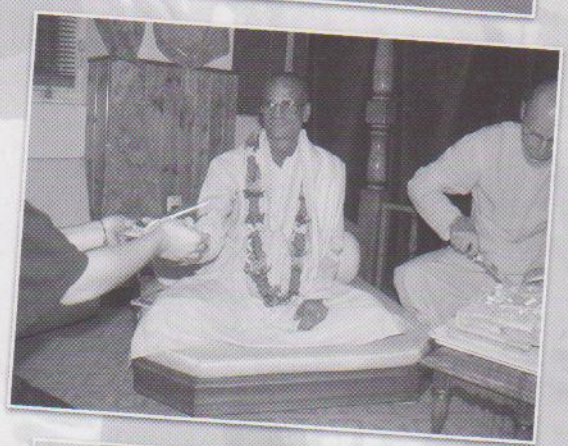

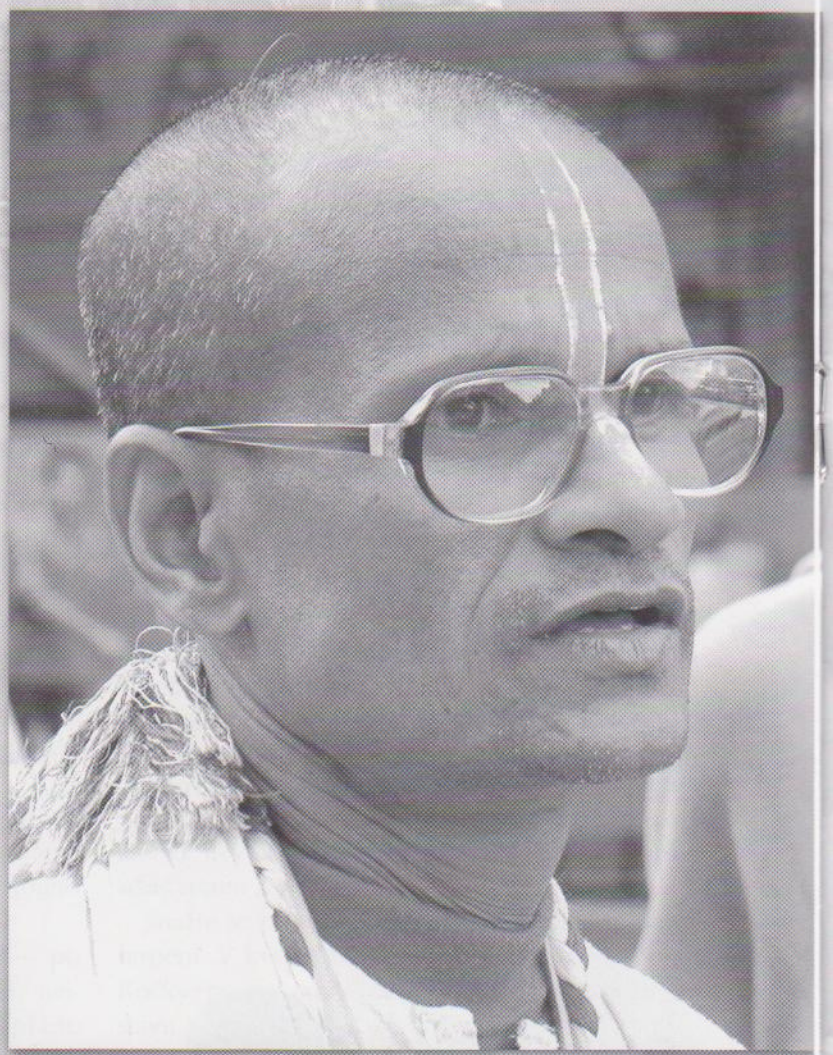

Začátkem července navštívil Českou republiku Bhakti Puruṣottama Swami, který je žákem Jayapataky Swamiho. Využili jsme této mimořádné příležitosti a požádali jsme našeho vzácného hosta o krátký rozhovor.

Nāma Haṭṭa (NH): Kolik je vám let?
Bhakti Puruṣottama Swami (BPS): 43.

NH: Kdy a jak jste se připojil k ISKCONu?
BPS: Bylo to v roce 1978, kdy jsem studoval biologii na Utkala univerzitě. Přišel jsem do kontaktu s dvěma oddanýma z ISKCONu, kteří mi pravidelně posílali knihy. Prabhupádovy knížky a jeho hnutí na mě udělaly velký dojem. Potom jsem se připojil v Mayāpuru.

NH: V jedné ze svých přednášek, kterou jste dával v Centru pro védská studia v Praze, jste hovořil o tom, že jste vyrůstal na venkově, kde se žilo podle védských pravidel a principů varnašrámské společnosti. Znamená to, že jste získal trénink ve vědomí Krišny již od dětství?

BPS: Narodil jsem se ve státě Orissa, v Purí. Bhakti jsme praktikovali už od dětství, ale ne tak specifickým způsobem, který jsem se naučil, až když jsem se připojil k ISKCONu. Moji rodiče byli taky vaišnavové.

NH: Kdy, kde a od koho jste přijal sannyása?

BPS: Hari náma zasvěcení, bráhmanské zasvěcení a sannyása jsem získal od mého duchovního mistra Jayapataky Swamiho. První zasvěcení jsem dostal v roce 1979 a v roce 1985 jsem v Kalkatě během oslav Janmáštamí přijal sannyása.

NH: Jaká je vaše nynější služba? Cestujete spíše po světě jako kazatel — sannyasí nebo máte mnoho zodpovědností ve Šrídhám Mayāpuru?

BPS: Jsem jeden ze tří hlavních vedoucích Mayāpurského projektu. Jsem také členem mayāpurské správní rady, která dohlíží na administrativu. Moje hlavní zodpovědnost spočívá v oblasti kázání. Každý rok v létě strávím 3-4 měsíce na svých kazatelských cestách po západních zemích.

NH: Je snadnější kázat v Indii nebo na Západě? Vidíte nějaké rozdíly?

BPS: Oba dva druhy kázání jsou nektarové. Problémy, se kterýma se setkávám při kázání, jsou taky nektarové. Všude existují problémy a zároveň nektar.

NH: Chcete na závěr něco říci našim čtenářům v České republice?

BPS: Rád kážu lidem v Čechách — jsou moc pěkní. Jsem velice šťastný, když vidím jak oddaní, kteří mají na starost vedení ISKCONu v Čechách, tak pěkně zlepšují kázání. Žádám všechny, aby plně využili všech možností, které pro nás Šríla Prabhupáda vytvořil tím, že založil toto hnutí Hare Krišna. Rád bych využil této příležitosti taky k tomu, abych pozval všechny oddané z České republiky do Mayāpuru. Šríla Prabhupāda řekl: „Mayāpur je místo mého uctívání." Přijeďte prosím do Mayāpuru a dejte nám vědět, jak vám můžeme pomoci. Můžete mě kontaktovat na e-mail adrese: bhakti.purusottama.swami@pamho.net.

NH: Děkuji za rozhovor.

BPS: Hare Krišna.

Následuje část přednášky Bhakti Purusottama Swamiho ze Šrímad Bhágavatamu 7.8.48, kterou bylo možné slyšet 12.7. 2001 v Centru pro védská studia v Praze:

„V Orrise, odkud pocházím jsem mohl vidět že každá vesnice byla soběstačná. Soběstačná v tom smyslu, že každá vesnice měla různé skupiny lidí a každý dělal něco jiného. Bylo tam pár lidí, kteří vyráběli hliněné nádobí. Byla to jejich rodová tradice. Jsou známí jako „kumar". Některé rodiny tkaly látky — jsou známí jako „tanti". Některé rodiny znaly způsob jak vyrábět oleje — jsou známí jako „telli". Některé vyráběly věci ze železa — jsou známé jako "kamar". Další rodina znala způsob jak vyrábět sladkosti. Jiná rodina zase jenom každý den holila ostatní. Každý, kdo se chtěl nechat oholit, šel za členy této rodiny. Nešel k nikomu jinému. Byly tam taky dvě rodiny, které měly na starost praní prádla pro všechny ve vesnici..."

SEZNAM PŘEDNÁŠEK NA KAZETÁCH:
č.1 : SB 7.8.48, Praha 12/7/01 (71 min)
č.2 : Mādhurya Kadambinī, Praha 12/07/01 (73 min)
č.3 : SB 7.8.49 Praha 13/7/01 (80 min)
č.4 : „O smrti", Praha 13/7/01 (49 min)

BONUS: na kazetě č.4 najdete také:
Jaya Radha Madhava + Hare Krišna kírtan (6 min)

CENA KAZETY:
Cena jedné nahrané kazety je 50 Kč.

MP3 FORMAT:
Pro zájemce můžeme dodat všechny přednášky + kírtan na CD v MP3 formátu. Speciálním bonusem tohoto CD je pět barevných fotografií pořízených při mahāharinámu v centru Prahy.

CENA CD:
Cena za jedno vypálené CD je 200 Kč.

OBJEDNÁVKY:
Veda Vision studio
Priya-kīrti dās
Jílová 290
155 21 Praha 5 - Zličín
mob.: 0603/700512, info@vedavision.cz

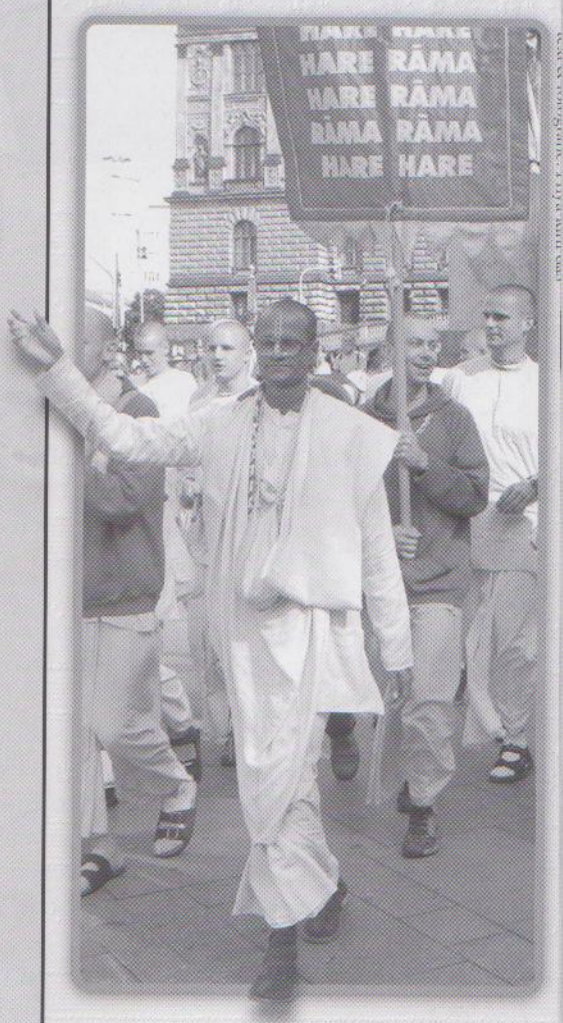

Naši vzácní hosté...

• Suhotra Swami

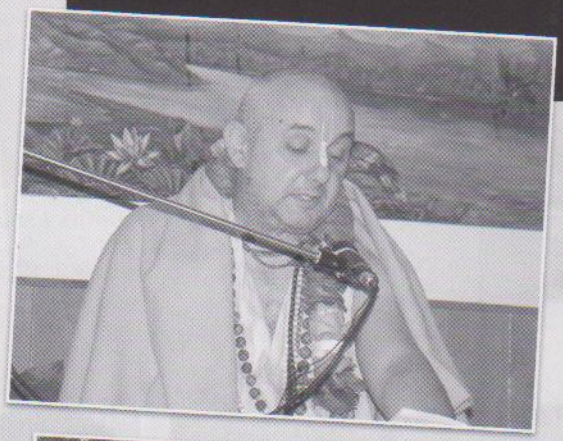

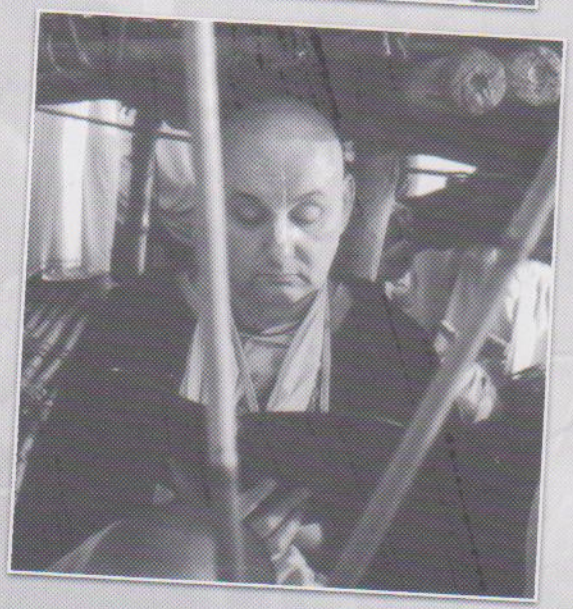

Suhotra Swami se objevil v tomto světě 11.prosince 1950 v Holyoke (poblíž Bostonu) ve státě Massachusetts, USA. Zasvěcení získal od A.C. Bhaktivedanty Swamiho Prabhupády v roce 1971. Během svého života jako brahmačarí (student žijící v celibátu) cestoval s kazatelskou skupinou Rādhā Dāmodara Saṅkīrtana Party a později rozdával knihy Šríly Prabhupády do knihoven v USA s BBT Library Party.

V roce 1976 odcestoval na několik měsíců do Indie, aby navštívil významná poutní místa a aby kázal vědomí Krišny indickým obyvatelům.

V roce 1977 se usídlil v Německu, odkud začal kázat také ve východoevropských a skandinávských zemích.

V roce 1982 vstoupil do řádu sannyāsa a až do roku 1987 pokračoval v kázání vědomí Krišny po Evropě.

V letech 1988 — 1991 cestoval po celém světě, navštívil mnoho asijských a australoasijských zemí, aby přivedl pozornost mnoha oddaných a zbožných lidí k učení Šrī Caitanyi Mahāprabhua a Šríly Prabhupády.

V roce 1991 byl vybrán za člena ISKCONské správní rady GBC (Governing Body Commission) pro Polsko, Bulharsko, Rumunsko, Albánii, Českou republiku, Řecko a Benelux. V roce 1966 byl zvolen za předsedu GBC-chairman.

Během svého života napsal několik esejí a tři knihy: *Substance and Shadow* (Podstata a Stín), *Transcendental Personalism* (Transcendentální Personalismus), *Good and evil* (Dobro a zlo).

Pozn.: Bližší informace o těchto knihách vám rádi poskytneme na adrese redakce.

Můžeme vám také nabídnout několik set dalších zajímavých přednášek Suhotry Swamiho na kazetách nebo na CD v MP3 formátu (v angličtině i s českým překladem). Máme také několik hudebních nahrávek na MC i CD, k dispozici je i několik videokazet.

Celkovou nabídku najdete na www.vedavision.cz.

Útočiště v ISKCONU a Vaišnava Sanga

část z přednášky Suhotry Swamiho
ŠB 7.10.13, NJNK Německo, 21.5.1997

Ano. Toto je jediná medicína. Naše jediná naděje je útočiště u oddaných Pána a to je důvod proč je ISKCON tak jedinečný. Toto hnutí je výjimečné. Prabhupáda říkával, že tak jako v dobách Britské říše Angličané říkávali: „Anglie, se všemi tvými chybami, miluji tě!" Podobný by měl být náš postoj vůči ISKCONu.

V naší společnosti můžeme vidět spoustu chyb, ale v konečném smyslu je Vaišnava Sanga naší jedinou nadějí. A to je to, co toto hnutí poskytuje, velice silně, velice čistě, dokonce i v dnešní době. Kdyby v tomto hnutí neexistovali nějací čistí oddaní, nemohlo by se šířit a dávno by již zaniklo. Nikdy nezapomenu na to, jak jsem poprvé přijel do Německa a Bhaktivaibhava Maharája, v té době ještě Avinasčandra Prabhu — jenž je velice moudrý oddaný — řekl výrok, který na mě velice zapůsobil. Bylo to na konci 70-tých let, kdy jsem ho poprvé potkal. Během rozhovoru jsme diskutovali o různých zemích v Evropě a on mluvil také o Itálii, protože ta je slavná tím, že neustále mění vládu. Nedávno dokonce dali každého člena parlamentu, každého soudce, do vězení. A to pokračuje již mnoho let. Stále je rozruch v italské vládě. A Avinasčandra Prabhu prohlásil: „Ale přesto italská vláda stále existuje. To znamená, že je velice silná." Nikdy jsem o tom takto nepřemýšlel a myslím si, že je to skutečně moudré.

Stejným způsobem, když se podíváme na ISKCON — tolik rozruchu, tolik kritiky, někdy až na hranici zoufalství. Ale ISKCON zůstává. To znamená, že je velice, velice silný. Musíme vidět to, že se jedná o velice, velice silné hnutí. Důvod proč tomu tak je, je to, že poskytuje pravou Vaišnava sangu, ne nějakou fiktivní, ale skutečnou. A to je úžasné, je to tak vzácné v tomto světě. Musíme ji přijmout, musíme být vděčni za to, že jsme členy ISKCONu a musíme se hodně snažit plně ji využít. Jenom meditujte o tom, jak je to vzácné.

Na svých cestách po Evropě se setkávám s tolika lidmi, kteří jsou velmi pokleslí, hříšní a nešťastní. A znáte to, když procházíte touto pouští — některé země v mé zóně jsou doslova jako duchovní poušť. Jako například Řecko. Devět miliónů maniaků. (Směje se). A když v tomto oceánu šílenců potkáte jednoho nebo dva oddané — je tam jen hrstka oddaných — tak se cítíte velice šťastně. Ovšem, není pochyb o tom, že tito oddaní v Řecku budou mít své vlastní charakteristické vlastnosti. A jediný oddaný, který se postavil proti tomuto šílenství, se se všemi svými charakterovými vlastnostmi se stává útočištěm, které potřebujete, abyste unikli z plápolajícího ohně materiální existence. Je to jediné útočiště. Kdybychom takto kultivovali tento pohled — dívat se skrze skvrny na měsíci, a snažili se vidět čistou duši, která má to štěstí, že se odevzdala velké misi Šríly Prabhupády, Mezinárodní společnosti pro vědomí Krišny. Kdybychom jsme se naučili oceňovat tuto sangu, o kolik bychom byli lepší.

Toto je má pokorná modlitba k vám všem — stloukejte prosím tento velký oceán nektaru — Mezinárodní společnost pro vědomí Krišny. Stloukejte ho víc a víc ať je čím dál víc sladší a potom i tak pokleslé osoby jako já budou schopny jednoho dne udělat pokrok díky vaší milosti. Šríla Prabhupáda kī jaya!

SEZNAM PŘEDNÁŠEK NA KAZETÁCH:

č.1 : SB 7.8.44, Praha 08/07/01 (47 min)
SB 7.8.41, Praha 08/07/01 (35 min)
č.2 : SB 7.8.42, Praha 05/07/01 (68 min)
č.3 : Bg. 3.33,34, Praha Govinda 04/07/01 (72 min)
č.4 : Bg 3.27 Praha 07/07/01 (65 min)

BONUS: na kazetě č.4 najdete také: Jaya Radha Madhava + Hare Krišna kírtan (6 min).

CENA KAZETY:
Cena jedné nahrané kazety je 50 Kč.

MP3 FORMAT:
Pro zájemce můžeme dodat všechny přednášky + kírtan na CD v MP3 formátu. Speciálním bonusem tohoto CD je pět barevných fotografií pořízených během přednášky v restauraci Govinda.

CENA CD:
Cena za jedno vypálené CD je 200 Kč.

OBJEDNÁVKY:
Veda Vision studio, Priya-kīrti dās
Jílová 290, 155 21 Praha 5 - Zličín
mob.: 0603/700512, info@vedavision.cz

26 VLASTNOSTÍ ODDANÉHO

Satsvarūpa dāsa Goswāmī

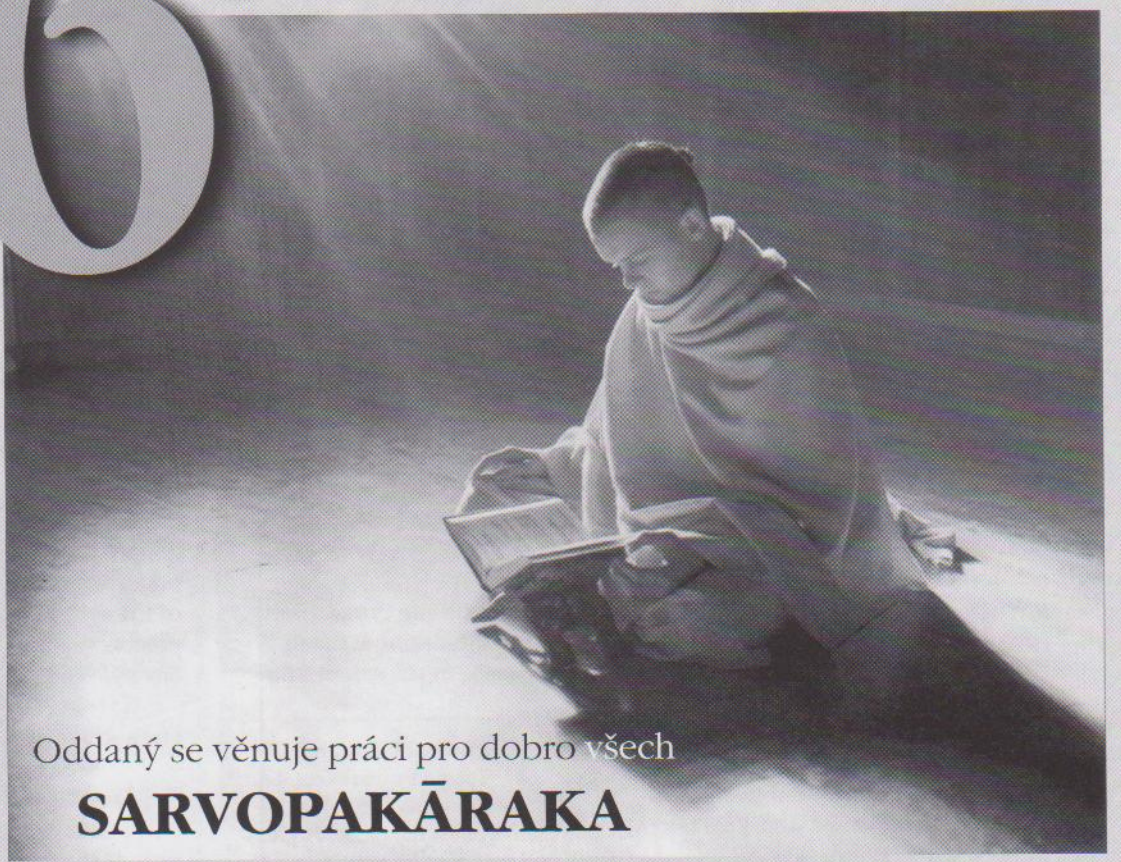

Oddaný se věnuje práci pro dobro všech

SARVOPAKĀRAKA

Śrīmad-Bhāgavatam (10.22.35) přikazuje: „Povinností každé živé bytosti je konat práci pro dobro ostatních, a to svým životem, majetkem, inteligencí a slovy."

Viṣṇu Purāṇa (3.12.45) uvádí: „Inteligentní člověk musí svou prací, myšlenkami a slovy přispívat pro dobro všech živých bytostí v tomto a příštím životě."

Právě jsme hovořili o schopnosti zmocněného oddaného zduchovnit hmotné věci ve službě Kṛṣṇovi. Ten, kdo zná činnosti v rámci bhakti-yogy, tedy může přinášet nejvyšší prospěch každému, koho potká, ať přijde kamkoliv. Mudrc Parvata řekl Náradovi Munimu: „Jsi jako zázračný kámen, neboť díky setkání s tebou se i proslulý lovec změnil v oddaného." Když Pán Caitanya chválil dokonalého vaiṣṇavu, Sanātana Gosvāmího, řekl: „Mocí své oddané služby očišťuješ celý vesmír."

Oddaný dokáže vykonávat práci pro dobro všech, protože vědomí Krišny se týká celého lidstva a všech životních forem. Není jen pro určitou rasu, národnost nebo pohlaví, ale pro všechny živé bytosti. Śrīla Prabhupāda v komentáři na cātur-ślokī Śrīmad-Bhāgavatamu vysvětluje všeobecnou působnost vědomí Krišny:

„Śrīla Jīva Gosvāmī Prabhupāda proto komentuje slova *sarvatra sarvadā* v tom smyslu, že zásady b-

hakti-yogy, neboli oddané služby Pánu, platí za všech okolností. Bhakti-yoga se doporučuje ve všech zjevených písmech, věnují se jí všechny autority, je důležitá na všech místech, použitelná při všech příčinách a následcích atd."

Svobodné rozhodnutí konat láskyplnou transcendentální službu Pánu je dáno všem, včetně žen, šūdrů, lesních kmenů a všech ostatních živých bytostí zrozených do hříšných podmínek. (Śrīmad-Bhāgavatam 2.9.36, výklad)

Oddaný rozdává vědomí Krišny všem, čímž potvrzuje jeho univerzálnost. Pán Caitanya přikázal všem šířit vědomí Krišny.

bhārata-bhūmite haila manuṣya-janma yāra
janma sārthaka kari' kara para-upakāra

Ten, kdo se narodil jako člověk v Indii (Bhāratavarṣe), by měl přivést svůj život k dokonalosti a pracovat pro dobro všech ostatních lidí. (CC Ādi 9.41)

Jeho Božskou Milost A.C. Bhaktivedantu Swamiho Prabhupādu lze bez přehánění označit za transcendentálního dobrodince, který všechny převyšuje aplikací principu *para-upakāra*. (Všimněte si, že výše uvedený verš obsahuje slova *para* a *upakāra*, „dobro pro ostatní", která se velmi blíží slovu *sarvopakāraka*). Po tisíce let zůstávalo nejcennější poznání o bhakti-yoze pouze v Indii. Dokonce i Pán Caitanya Mahāprabhu cestoval jen po Indii. Lidé mimo Bhārata-varṣu byli považováni za necivilizované *mlecchy*, a dokonce ani osoby, které se považovaly za vaiṣṇavy, nepovažovali osvobození těchto pokleslých *mlecchů* za možné. Žádný oddaný nemohl popřít výroky šāster o tom, že vědomí Krišny by se mělo a mohlo týkat dokonce i Evropanů a Afričanů, a později i nově objevených zemí jako Amerika, ale příkazy šāster zůstaly teorií. Śrīmad-Bhāgavatam (2.4.18) uvádí:

kirāta-hūṇāndhra-pulinda-pulkaśā
ābhīra-śumbhā-yavanāḥ khasādayaḥ
ye 'nye ca pāpā yad-apāśrayāśrayāḥ
śudhyanti tasmai prabhaviṣṇave-namaḥ

Kirātové, Hūṇové, Pulindové, Pulkašové, Ābhīrové, Šumbhové, Yavanové, Khasové a příslušníci dalších ras propadlých hříšným činnostem mohou být díky svrchované moci Pána očištěni, když se odevzdají jeho oddaným. Proto Mu vzdávám uctivé poklony.

Tak zněl příkaz šāster, ale kdo by se vydal do Německa nebo do Ruska? Jak by mohli být povzneseni příslušníci afrických kmenů? Jak by to bylo možné? Dokonce i zřejmý výrok Pána Caitanyi, že oddaní šíří vědomí Krišny po celém světě, vypadal jako hádanka. Až do počátku dvacátého století jistí vaiṣṇavové z gauḍīya sampradāje přemítali nad tímto pokynem Pána Caitanyi a ptali se sami sebe, zda jej snad není třeba chápat symbolicky. Ale Jeho Božská Milost A.C. Bhaktivedanta Swami Prabhupāda vše změnil. Po svém příjezdu do Spojených států v roce 1965 začal sám zpívat Hare Krišna v New Yorku a postupně shromáždil skupinu následovníků z řad mladých mužů a žen. Hnutí pro vědomí Krišny, přísně následující žákovskou posloupnost od Pána Caitanyi Mahāprabhua a Pána Krišny, nyní učí tento princip *para-upakāra* a mohutně se šíří po celém světě.

Nejde jen o povinnost Indů, ale o povinnost všech. Jsme velmi šťastní, že američtí a evropští chlapci a dívky s vážným zájmem spolupracují s tímto hnutím. Je třeba s určitostí vědět, že nejlepší dobročinnou prací pro celé lidstvo je probouzet u lidí vědomí Boha neboli vědomí Krišny. Proto by měl každý tomuto významnému hnutí pomáhat. (CC Ādi 9.41, význam)

Śrīmad-Bhāgavatam i Pán Caitanya Mahāprabhu zdůrazňují, že čistá oddaná služba Kṛṣṇovi je přístupná lidem ze všech společenských tříd po celém světě. Při uskutečňování podstaty tohoto všezahrnujícího hnutí bhakti-yogy Śrīla Prabhupāda vytvořil brāhmaṇy z těch, kteří se narodili a byli vychováni jako pojídači masa. Tím dokázal, že oddaná služba je všemocná dobročinná práce a mělo by se jí dostat těm nejpokleslejším. Někteří kastovně uvažující hinduisté se ohrazovali proti tomu, že Śrīla Prabhupāda dával druhé zasvěcení a posvátnou šňůru lidem ze Západu, ale tito kritici nedokázali svou kritiku podpořit šāstrou. Výroky jako následující tvrzení Nārady Muniho svědčí ve prospěch úsilí Śrīly Prabhupādy:

yasya yal lakṣaṇaṁ proktam
puṁso varṇābhivyañjakam
yad anyatrāpi dṛśyeta
tat tenaiva vinirdiśet

Pokud člověk vykazuje výše uvedené znaky brāhmaṇy, kṣatriji, vaiśyi či šūdry, má být podle nich zařazen i v případě, že se narodil v nějaké jiné třídě. (Śrīmad-Bhāgavatam 7.11.35)

Hari-bhakti-vilāsa, příručka pro vaiṣṇavy od Sanātana Gosvāmīho, uvádí další důkaz:

yathā kāñcanatāṁ yāti
kāṁsyaṁ rasa-vidhānataḥ
tathā dīkṣa-vidhānena
dvijatvaṁ jāyate nṛṇām

Ten, kdo je správně vychován a zasvěcen pravým duchovním mistrem, se stává brāhmaṇou, tak jako se zvonovina po alchymickém smíšení se rtutí změní ve zlato.

Śrīla Prabhupāda také vytvořil sannyāsīny a guruy. To vyvolalo další protesty, ale on své jednání obhájil pomocí śāstry. Znovu a znovu citoval védské důkazy na podporu svých činností a také poukázal na správné chování svých upřímných žáků, kteří se osvobodili od nedovoleného sexu, pojídání masa, požívání omamných látek a hazardování, pronášejí šestnáct kol Hare Krišna mantry denně a plně se věnují službě s vědomím Krišny. Prabhupāda předložil teoretické a praktické důkazy: pronášením Hare Krišna se dokonce i ti, kdo se narodili v hříšných rodinách, dokázali povýšit na úroveň vaiṣṇavů. Když vyprávěl příběh o tom, jak Nārada Muni učil Dhruvu Mahārāje, aby pronášel védské mantry a uctíval Božstvo, využil příležitosti k vysvětlení svého celosvětového kázání:

Naše hnutí pro vědomí Krišny se šíří po celém světě a v různých střediscích také instalujeme Božstva. Někdy nás naši indičtí přátelé, pyšní na své vymyšlené představy, kritizují: ‚Toto a tamto se dříve nedělalo.' Zapomínají však na tento pokyn Nárady Muniho jednomu z největších vaiṣṇavů, Dhruvovi Mahārājovi. Je třeba brát v úvahu konkrét-

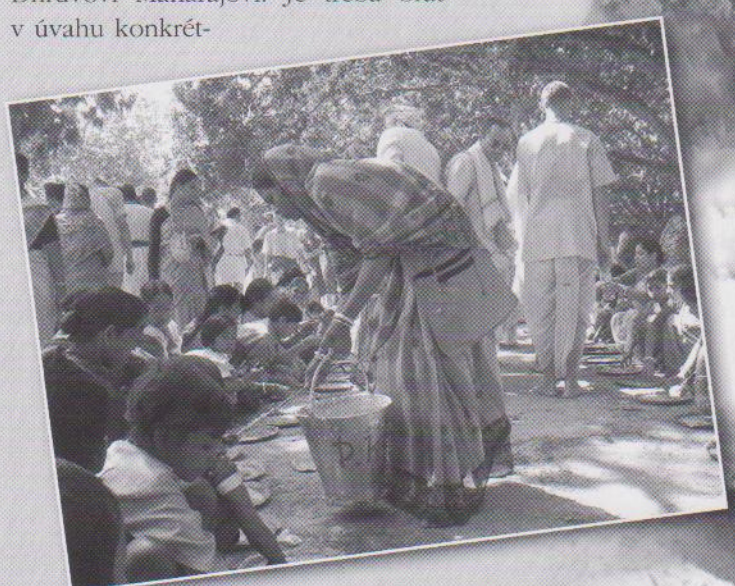

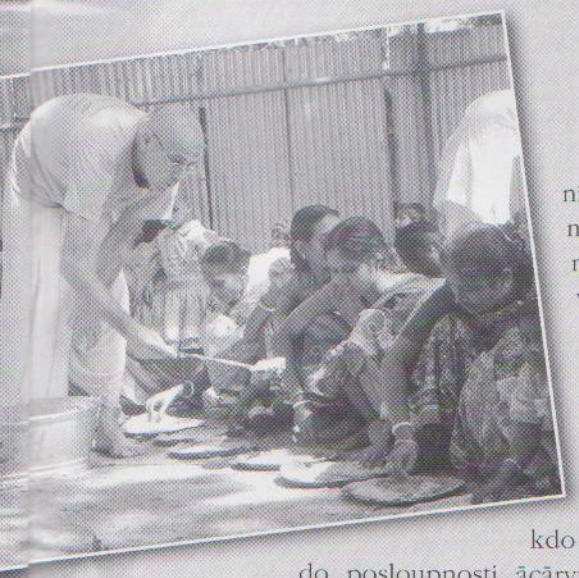

ní dobu, zemi a vhodnost. Co je v h o d n é v Indii nemusí být v h o d n é v západních zemích. Ti, kdo nenáleží do posloupnosti ācāryů, či sami nevědí jak jednat v roli ācāryi, zbytečně kritizují činnost ISKCONu mimo Indii. Skutečností zůstává, že tito kritici sami nedokáží udělat pro rozšíření vědomí Krišny nic. Když se někdo vydá kázat, přijme veškerá rizika a vezme v úvahu dobu a místo, je možné, že dojde ke změnám ve způsobu uctívání, ale to není podle šāstry žádná chyba. Śrīmān Vīrarāghava Ācārya, ācārya v žákovské posloupnosti v rámci Rāmānujovy sampradāyi, ve svém komentáři poznamenal, že caṇḍālové, neboli podmíněné duše narozené v rodinách s nižším postavením než šūdrové, mohou být v závislosti na okolnostech také zasvěceni. Formální postup lze tu a tam poněkud změnit a udělat z nich vaiṣṇavy. Pán Caitanya Mahāprabhu dává pokyn, že jeho jméno má znít ve všech koutech světa. Jak to bude možné bez toho, aniž by se všude kázalo? ...Tímto způsobem lze přivést celý svět k vědomí Krišny. (Śrīmad-Bhāgavatam 4.8.54, výklad)

Další příklad všeobecné vize Śrīly Prabhupādy bylo přijímání žen do řad Mezinárodní společnosti pro vědomí Krišny. Námitky kastovně uvažujících hinduistů se daly očekávat. Na základě jakých šāstrických či filozofických důvodů by však mohla být ženám znemožněna stejná příležitost přijmout vědomí Krišny? Pán Krišna potvrdil v Bhagavad-gītě (9.32):

māṁ hi pārtha vyapāśritya
ya 'pi syuḥ pāpa-yonayaḥ
striyo vaiśyās tathā śūdrās
te 'pi yānti parāṁ gatiṁ

„Ó synu Pṛthy! Ti, kdo se ke mně uchýlí, byť jsou i nižšího původu, ženy, vaišyové (obchodníci) a šūdrové (dělníci), mohou dosáhnout nejvyššího cíle."

Śrīla Prabhupāda vysvětlil, že jeho svolení, aby se ženy staly zasvěcenými žáky, kazateli a chrámovými funkcionáři neznamená souhlas k nedovolenému sexu. V Caitanya-caritāmṛtě (Ādi 7.38) píše:

Śrī Caitanya Mahāprabhu se zjevil, aby vysvobodil všechny pokleslé duše. Proto vymyslel mnoho způsobů, jak je vysvobodit ze spárů māyi. Ve výkladu Śrīla Prabhupāda uvádí:

Jelikož hlupáci a darebáci nevědí, že chlapci a dívky v zemích jako je Evropa a Amerika se spolu zcela volně sdružují, kritizují kvůli tomu chlapce a dívky z hnutí pro vědomí Krišny. Měli by však vzít v úvahu, že společenské zvyklosti nelze náhle změnit. Vzhledem k tomu, že tito chlapci a dívky podstupují kazatelský výcvik, nejsou tyto dívky obyčejné, ale jsou stejně dobré jako jejich bratři, kteří káží vědomí Krišny. Zaměstnat chlapce i dívky zcela transcendentálními činnostmi je metoda šíření hnutí pro vědomí Krišny. Tito žárliví hlupáci kritizující volné sdružování mezi chlapci a dívkami se budou muset spokojit s vlastní pošetilostí, protože nedokáží myslet na to, jak šířit vědomí Krišny různými vhodnými způsoby. (CC Ādi 7.32)

Kromě sektářských hinduistů popírají nárok vaiṣṇavy být uznán dobrodincem také agnostici a ateisté. Ptají se: „Jak pomáháte chudým a politicky pronásledovaným? Jak můžete tvrdit, že jste dobročinný pracovník?" Mají za to, že oddaná služba je pouhý sentiment. Kṛṣṇadāsa Kavirāja, autor Caitanya-caritāmṛty, na to odpovídá výzvou inteligentním lidem, aby použili své argumenty a logiku k pochopení humanitární práce Pána Caitanyi: Pokud máte opravdový zájem o logiku a argumentaci, laskavě je použijte na pochopení milosti Śrī Caitanyi Mahāprabhua. Pokud tak učiníte, shledáte ji jako překvapivě úžasnou. (CC. Ādi. 8.15)

V kapitole o „milostivosti" jsem již hovořil o tom, jak milost, která se nepojí s vědomím Krišny, nepřináší užitek. Lidé trpí v hmotném světě kvůli své karmě a pouhými hmotnými prostředky se utrpení nemohou zbavit. Lidé se obvykle věnují humanitárním činnostem na tělesném základě. Hmotné tělo však nakonec podléhá zániku, zatímco duchovní duše je věčná. Lidumilné činnosti Pána Caitanyi se týkají věčné duše.

Střípky z mozaiky tradičního in

Braja hari dás vzpomíná na své zážitky z dětství v Orisse, státě ve východní Indii.

V minulosti byli všichni zvyklí chodit pěšky. Někteří lidé denně nosili velké koše zeleniny na trh do města, vzdáleného třeba 15 kilometrů. Večer se pak vraceli s prázdnými koši domů.

Na dvoře každého domu stávala tulasí-manka, kamenný podstavec s posvátnou rostlinou tulasí. Všichni zalévali tulasí nejméně jednou denně, klaněli se jí a obcházeli ji — dokonce i ti, kdo nebyli vaišnavové.

Když jsme byli děti, učitelé s námi jednali jako vlastní otcové. Dávali nám úkoly, a když jsme je nedokázali udělat, někdy nás trestali. Ale také nás milovali a jednali s námi velmi laskavě. Někdy chodili k nám domů říci otci a matce, co právě děláme a jestli nejsou nějaké problémy.

Rodiče úzkostlivě dbali na to, aby jejich děti byly vedeny ke správnému chování. Měli raději přísné učitele a dávali jim právo trestat a bít jejich děti, když se chovaly špatně. Nikdo si na tuto přísnost nestěžoval. Spíše ji rodiče vyžadovali — „kdo šetří rákosku, kazí dítě."

Je pravda, že jsme měli z učitelů strach, ale také jsme je měli rádi a respektovali je jako vlastní rodiče, protože se o nás starali jako o vlastní děti. I když jsme už dospěli a založili si vlastní rodiny, zajímali se o to, jak se nám daří, a vždycky nám byli připraveni pomoci radou. Důležitější než učení abecedy pro ně bylo, aby z nás vychovali dobré lidi, kteří se budou v životě opírat o správné hodnoty. Dokonce se zajímali i o děti, které se později přestěhovaly do měst. Chtěli vědět, jak se jim daří. Učení pro ně nebylo pouhým zaměstnáním, jako je třeba zaměstnání v továrně. Nestarali se o vlastní prospěch. Chtěli nám předat všechny své vědomosti. Nezapomněli na nás ani když jsme vyšli školu. A my jsme na ně také nemohli zapomenout. Takové učitele lze dnes těžko najít, ale i když se takový učitel objeví, děti jsou tak špatně vychované, že to neocení.

Rodiče i učitelé se starali o dobré vychování dětí, aby byly čestné a nekradly, nelhaly, nejednaly špatně a chovaly se slušně vůči starším. Vychovávali děti takovým způsobem, že se z nich stali čestní lidé.

Vztah učitele a žáka se téměř podobal vztahu duchovního učitele (gurua) a žáka. A my jsme se také tak ke svému učiteli chovali. Ráno po příchodu do školy jsme se nejprve dotkli učitelových nohou a ve škole jsme obvykle zpívali

ndického života

překlad knihy Glimpses of Traditional Indian Life od Bhakti Vikáše Swamiho

modlitbu ke Krišnovi z knihy nazývané Varnabódha, kterou sepsal Madhusúdana Ráj. V této jedné modlitbě bylo obsažené všechno. Její obsah byl nesmírně krásný. Odmalička nás z této Varnabódhy učili, jak se Krišna stará o všechny živé bytosti.

V naší vesnici byla škola, ale můj otec mě posílal do jiné vesnice. Myslel si, že kdybych chodil do školy se stejnou rodinou nebo dětmi, nemělo by to na mě dobrý vliv. Učitelem ve vedlejší vesnici, vzdálené asi čtyři kilometry, byl jeden muž z naší vesnice. Asi půl kilometru za vesnicí začínal les. Dnes je ten les velice řídký, protože každý kácí stromy, ale tehdy byl velice hustý. Žili tam tygři, sloni, spousta divokých kanců a další zvířata. K vesnicím se nepřibližovali, drželi se dál od lidských obydlí. Ale když se nějaký tygr nebo jiná šelma objevili, měli lidé velký strach. Jednou nám vesničané řekli, že se objevil tygr. Všichni měli strach, a v noci jeden mladý učitel raději odešel z domova a už se nevrátil, protože se bál. Ale náš učitel zůstal.

Řekl jsem matce: „Nepůjdu do školy, protože všichni říkají, že je tam tygr, a tygr mě zabije. Nechci tam jít." Ale matka mi řekla: „Ne, musíš jít. Proč se bojíš tygra? Tygr ti nikdy nic neudělá, když budeš zpívat Rámovo jméno." A tak jsme ještě s jedním spolužákem šli do školy a celou cestu přes les jsme zpívali Ráma, Ráma, Ráma, Ráma, od domu až do školy. Ale stejně jsme se báli.

Učení o transcendentálních zábavách Pána Krišny a jeho oddaných se ve škole přednášet nesmělo, protože se jednalo o školy státní, které neměly mít náboženský charakter. Na konci třetí třídy přesto jeden z našich učitelů věnoval jeden měsíc vyprávění podrobných příběhů z Mahábháraty a Rámájany — Mahábháratu vyprávěl patnáct dní a Rámájanu také patnáct. Každý den nás učil dvě hodiny. Bylo to zajímavé a ten učitel dovedl krásně vyprávět. Učil opravdu procítěně. Udělalo to na nás takový dojem, že nám ty příběhy nikdy nevymizely z paměti.

Měli jsme opravdu štěstí. Dostalo se nám v dětství tak dobré výuky, že jsme si Krišnův obraz v sobě nesli celý život. Nemohli jsme na Krišnu zapomenout. To neznamená, že bychom byli dokonalí nebo vznešení a nemohli upadnout do iluze máji, ale že nás Krišnův obraz stále provázel, i když se to třeba v povrchním myšlení neprojevovalo. Nebylo možné se od něj odloučit. Teď také posloucháme přednášky ze Šrímad-Bhágavatamu každý den, ale už to na nás nemá tak silný vliv — obraz, který jsme získali v dětství, nás provází až do konce života.

Zvláště vzpomínám na jednoho učitele, který se jmenoval Džaja Krišna Mišra a byl profesorem na Ravenshaw College v Kataku. Vystudoval urijskou literaturu a těšil se velké úctě i jako básník. Výborně ovládal urijštinu, stejně jako sanskrit a angličtinu — byl to uznávaný odborník, kterého zvali na přednášky po celé Indii. Přednášel nám Mathura-mangalu od Bhaktačarana dáse a spoustu dalších literárních děl. Mathura-mangala vypráví o životě Krišny v Mathuře a je psána ve vznešené urijštině. Dnes nikdo taková slova neužívá, ale když nám je Džaja Krišna Mišra vysvětil, zjistili jsme, že mají hluboký smysl. Bylo to velmi zajímavé poslouchat. Vykládal nám věci tak, abychom pochopili, že všechno je spojené s Bohem, Krišnou. Byl to velký oddaný. Když vysvětloval některé pasáže Mathura-mangaly, plakal.

Neplakal, aby hrál nějaké divadlo, ale prostě texty tak silně prožíval. A studenti plakali společně s ním. Vyrůstali jsme v době, kdy všichni lidé byli velmi zbožní, duchovní — ne jako dnes. Dnes se učení stalo formální záležitostí, prostě zaměstnáním jako každé jiné. Učitele žáci nezajímají, a naopak. Tehdy jsme si učitelů mnohem více vážili, protože jejich učení nás hluboce oslovovalo. Ještě večer, po návratu domů jsme přemýšleli o učitelově výkladu, protože jeho slova se dotkla našich srdcí. Někdy studenti o všem diskutovali ještě tentýž večer. Stejně jako v naší společnosti — ISKCONu — oddaní chodí někdy pro radu za sannjásínem a duchovním učitelem a vyptávají se jich na různé otázky, i my jsme chodili za naším profesorem do jeho bytu a vyptávali jsme se na Krišna-lílu. Byl to velice milý člověk, každého pozval dál a nabídl mu místo ve svém pokoji. Nejenže vysvětlil, co bylo třeba, ale navíc požádal svoji ženu, aby nám dala nějaké prasádam, ať vařili cokoliv. Byla to velice sladká výměna.

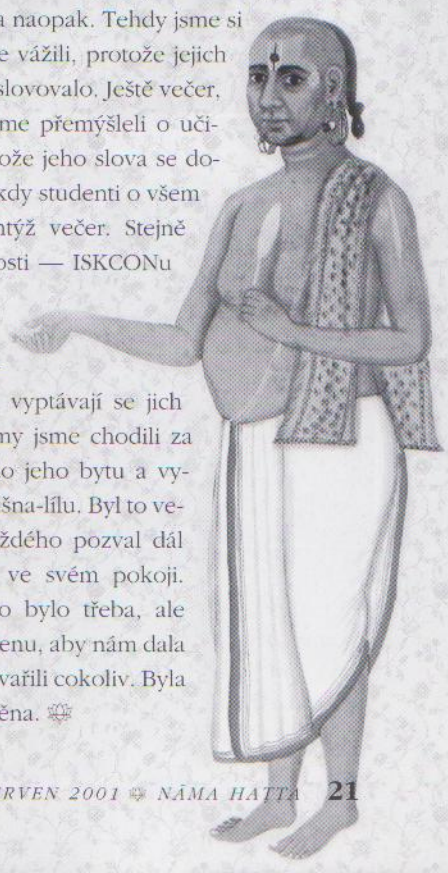

22. červen 2001, gymnázium Ostrava

Školní program

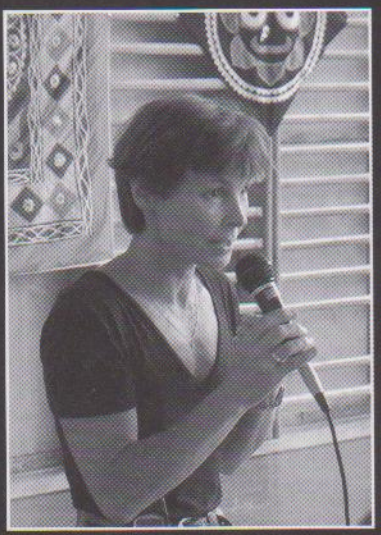

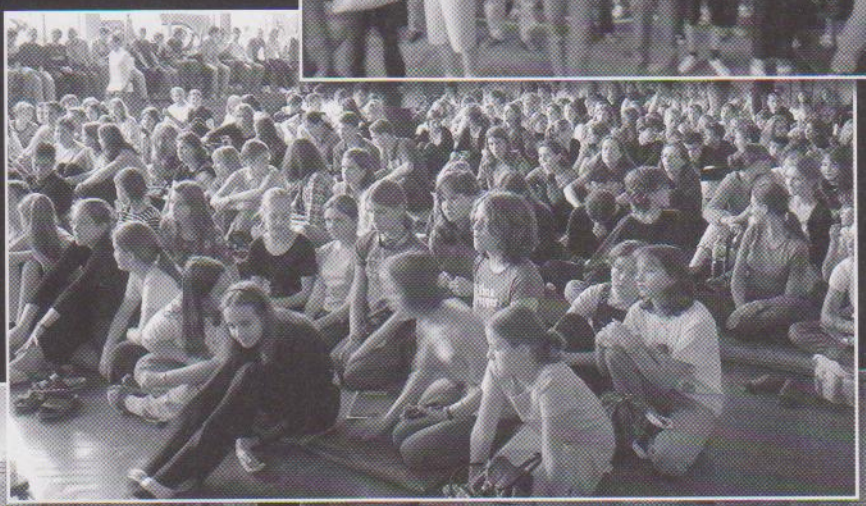

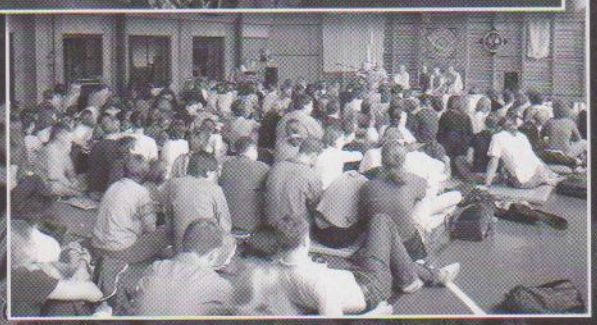

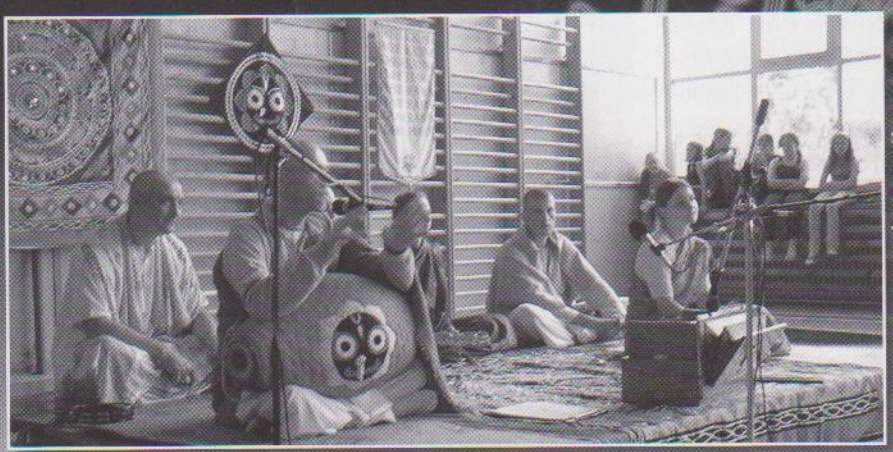

Text & fotografie Přítel-klun das

Více než 350 studentů ostravského gymnázia se mohlo na závěr školního roku blíže seznámit s kulturou dávné Indie. Přednáška o duši, karmě a reinkarnaci, tradiční hudba, multimediální DVD projekce a ochutnávka indických specialit dokázala zaujmout studenty a profesory do takové míry, že se na závěr programu velice nadšeně připojili ke společnému zpívání a tancování. Jedná se zatím o největší program tohoto druhu v České republice.

Vaříme pro Krišnu

Jahodová zmrzlina

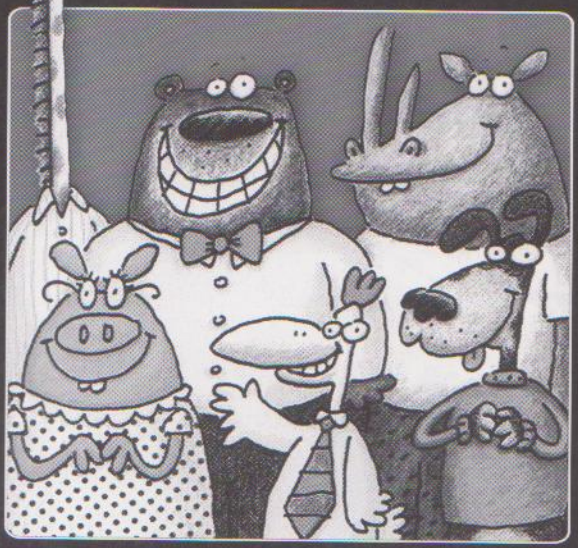

2,5 dl šlehačky
2,5 dl jogurtu (nejlépe smetanového)
1 dl cukru
2 dl jahod

Všechno rozmixujeme v mixéru a necháme alespoň 2 hodiny v mrazáku. Místo jahod můžeme použít borůvky, maliny, ostružiny, broskve, meruňky, banány, karob (asi 1 pl), kokos (nejlépe čerstvý) - téměř jakékoliv ovoce. Podle kyselosti ovoce možno **přisladit**.

UPOZORNĚNÍ:
„Kupovaná zmrzlina nemůže být obětována, protože obsahuje některé nechtěné přísady. Musíme obětovat Krišnovi pouze prvotřídní jídla, která byla připravena výhradně doma."
— Šríla Prabhupáda

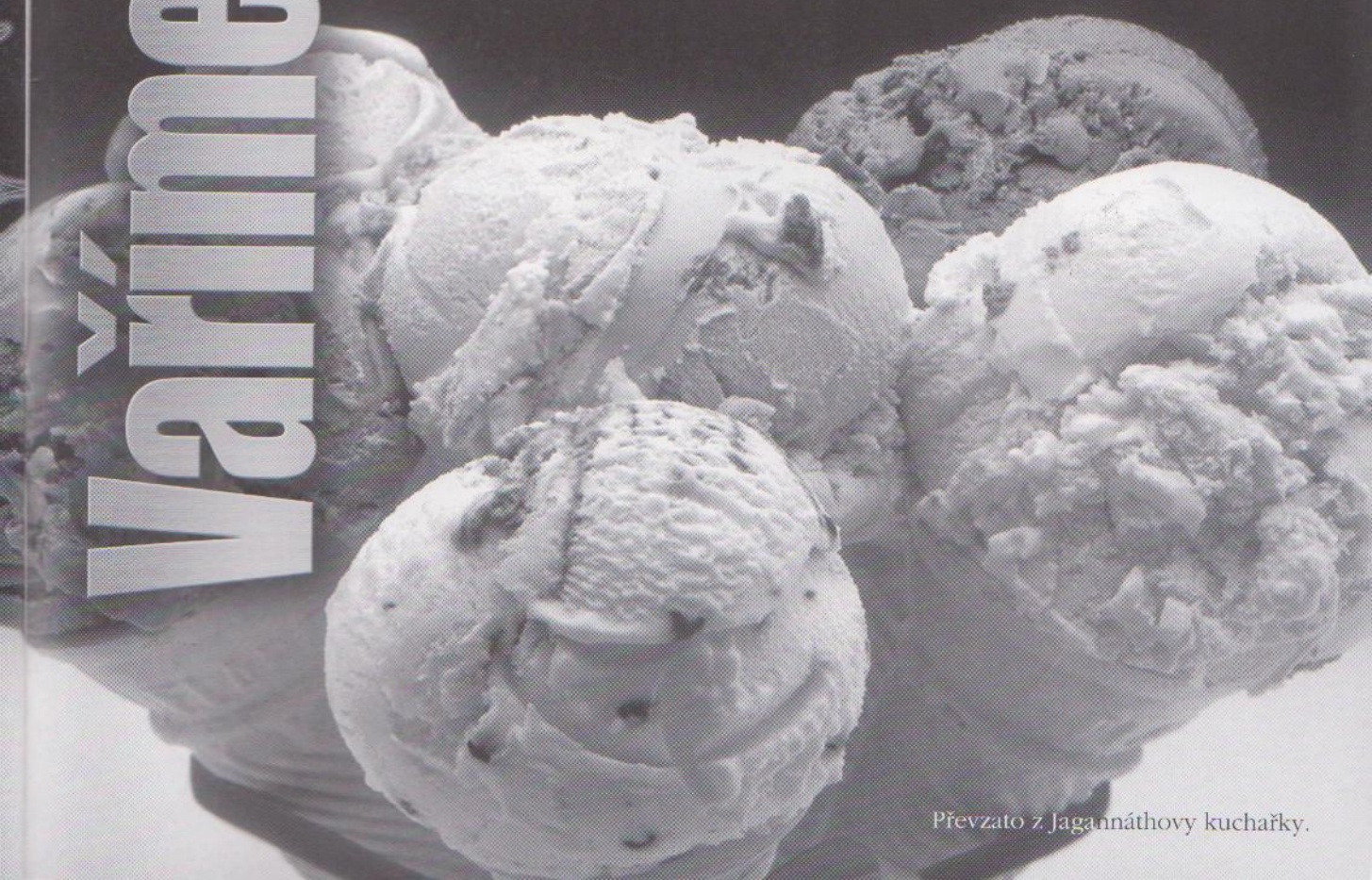

Převzato z Jagannáthovy kuchařky.

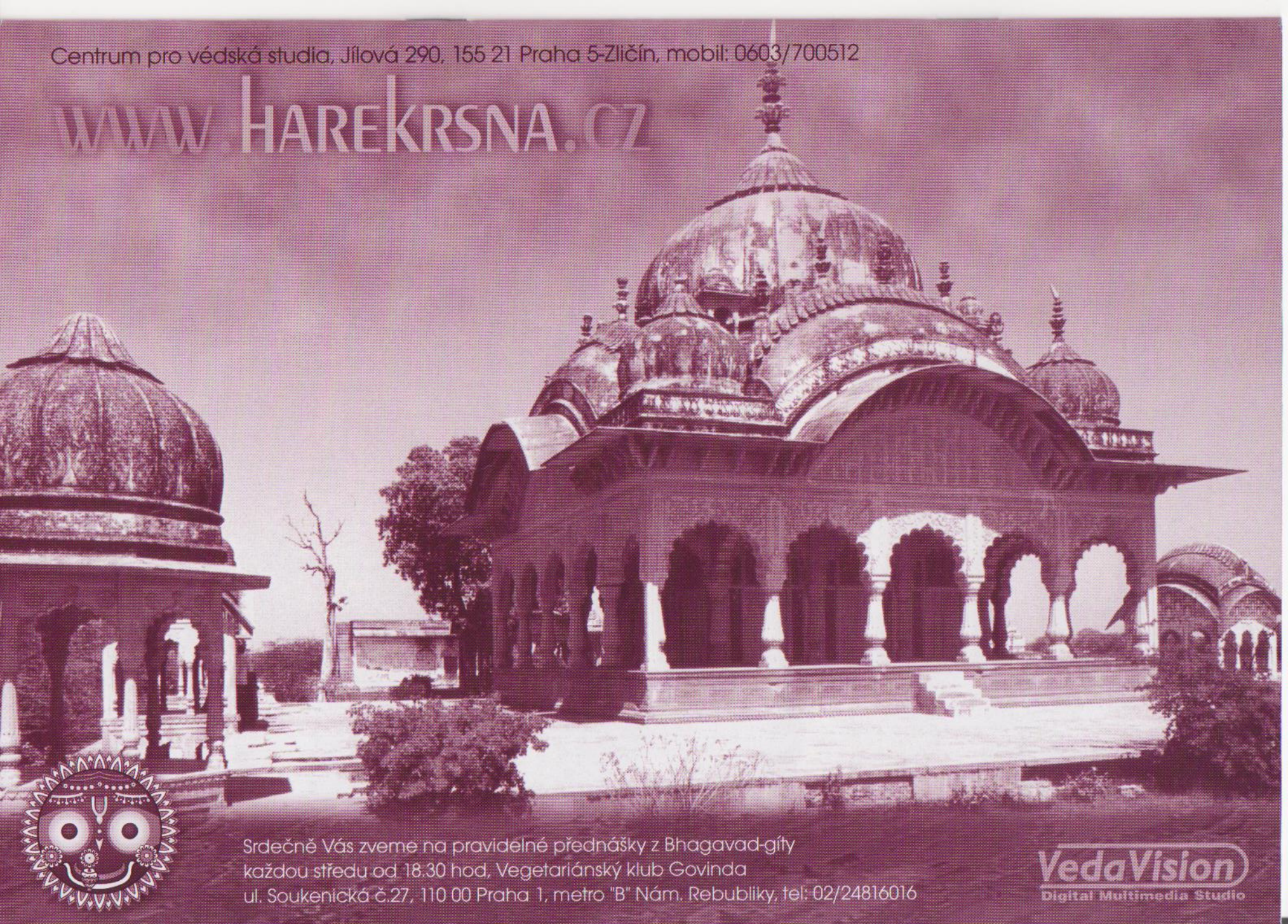
Centrum pro védská studia, Jílová 290, 155 21 Praha 5-Zličín, mobil: 0603/700512
www.HAREKRSNA.CZ
Srdečně Vás zveme na pravidelné přednášky z Bhagavad-gíty
každou středu od 18.30 hod, Vegetariánský klub Govinda
ul. Soukenická č.27, 110 00 Praha 1, metro "B" Nám. Rebubliky, tel: 02/24816016
VedaVision
Digital Multimedia Studio